

Nr 62.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av mellan Sverige samt Norge, Danmark och Finland undertecknade konventioner angående fredligt avgörande av tvister; given Stockholms slott den 2 februari 1926.

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag samt med överlämnande av texterna till de konventioner angående fredligt avgörande av tvister, vilka under förbehåll om riksdagens godkännande undertecknats den 25 november 1925 i Oslo med Norge, den 14 januari 1926 i Stockholm med Danmark och den 29 januari 1926 i Helsingfors med Finland, vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens godkännande av nämnda konventioner jämte tillhörande protokoll.

GUSTAF.

Östen Undén.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 februari 1926.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, SCHLYTER, LARSSON, WIGFORSS, LEVINSON.

Ministern för utrikes ärendena anför:

I enlighet med av Kungl. Maj:t givna bemyndiganden hava konventioner angående fredligt avgörande av tvister undertecknats den 25 november 1925 i Oslo med Norge, den 14 januari 1926 i Stockholm med Danmark och den 29 samma månad i Helsingfors med Finland. De äro samtliga avslutade under förbehåll om ratifikation, från svensk sida med angivande av att därvid förutsattes riksdagens samtycke.

Då frågan om undertecknandet av nu angivna konvention med Norge den 24 november 1925 var föremål för Kungl. Maj:ts prövning, anförde jag bland annat följande:

»Genom den mellan Sverige och Norge den 27 juni 1924 avslutade konventionen angående tvisters hänskjutande till en fast undersöknings- och förlikningsnämnd hava enhetliga regler givits angående förlikningsförfarande i tvister, som kunna uppkomma de båda länderna emellan.

Någon motsvarande enhetlig reglering av skiljedomsförfarandet mellan Sverige och Norge finnes för närvarande icke. Härvid gällande regler återfinnas i skilda överenskommelser. I sådant avseende vill jag erinra om att jämlikt konventionen den 26 oktober 1905 tvister, som icke beröra respektive länders oavhängighet, integritet eller vitala intressen, skola hänskjutas till den genom konventionen den 29 juli 1899 upprättade permanenta skiljedomstolen i Haag. Vidare hava emellertid de båda länderna genom under år 1921 avgivna, tillsvidare för fem år gällande förklaringar enligt art. 36, andra stycket, av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen, när det gäller tvister av i artikeln angivna kategorier av rättslig natur, åtagit sig längre gående förpliktelser än de, som gälla enligt 1905 års skiljedomskonvention. Slutligen har i enlighet med av Kungl. Maj:t den 23 oktober 1925 lämnat bemyndigande genom notväxling samma dag *dels* fastslagits, att, då någon uppsägning ej mellankommit, 1905 års skiljedomskonvention skall efter utgången av löpande tioårsperiod förbliva gällande under ytterligare tio år, *dels också* förklarats, att därvid skall iakttagas, att tvister tillhörande nyss nämnda kategorier skola hänskjutas till den fasta domstolen och icke till det i konventionen avsedda skiljedomsförfarandet. I de utväxlade noterna framhålles emellertid samtidigt, att man å såväl svensk som norsk sida vore beredd att omedelbart upptaga förhandlingar om avslutande av en ny allmän skiljedomskonvention mellan de båda länderna.»

Vid föredragning inför Kungl. Maj:t den 18 december 1925 och den 7 januari 1926 av frågorna om undertecknande av skiljedomskonventioner med Danmark och Finland har framhållits, att de skäl, som talat för ett utbyggande av skiljedomsinstitutet i förhållande till Norge, också måste anses gälla beträffande Danmark och Finland. I fråga om skiljedomsavtalet med Danmark vore särskilt att märka, att den mellan Sverige och Danmark bestående skiljedomskonventionen av äldre typ, avslutad den 17 juli 1908, gällde såväl i förhållande till Danmark som till Island, men att med hänsyn till Islands nuvarande statsrättsliga ställning den föreslagna nya konventionen, som vore avsedd att träda i stället för 1908 års skiljedomskonvention, icke vore tillämplig för Islands del. I anslutning härtill framhölls att, då Island i varje fall icke f. n. ansett tiden inne att ingå sådana förlikningsavtal av den nordiska avtalstypen, vilka bilda grundvalen för skiljedomsavtal av nu förevarande art, det icke vore avsett, att den nya skiljedomskonventionen skulle äga tillämpning i fråga om Island, och att i anledning härav åt konventionen med Danmark givits en avfattning, varav framginge, att i förhållandet mellan Sverige och Island 1908 års konvention förbleve gällande.

Jag anhåller nu att få lämna en översikt av de viktigare bestämmelserna i de

förevarande konventionerna. Dessa äro med varandra i allt väsentligt överensstämmande. De smärre skiljaktigheter, som förekomma, skall jag i den mån de synas mig förtjäna särskilt beaktande i det följande omnämna.

De grundläggande föreskrifterna återfinnas i de två inledande artiklarna, vilka angiva omfattningen av det i konventionerna fastställda skiljedomsförfarandet.

Rättstvister vilka äro hänförliga till någon av de kategorier, som angivas i art. 36, andra stycket, av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen, skola enligt art. 1 hänskjutas till nämnda domstol. Detta stadgande innebär en bekräftelse av ett redan föreliggande åtagande, med hänsyn till att såväl Sverige som Norge, Danmark och Finland genom avgivande av sådan förklaring, som avses i den s. k. fakultativa klausulen i art. 36, erkänt den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet i rättstvister. Det må emellertid framhållas, att giltighetstiderna för de förklaringar av angiven art, som av de fyra länderna avgåvos under åren 1920—1922, begränsats till en period av fem år. Visserligen torde man få räkna med att dessa förklaringar för samtliga ländernas vidkommande äro avsedda att förnyas — vad Danmark beträffar har så redan skett i december 1925 för en tid av ytterligare tio år — men med hänsyn till att de nu föreliggande konventionerna ingåtts för en så lång första period som tjugo år, innefatta de däri givna bestämmelserna rörande rättstvisters lösande ett längre gående åtagande i förhållandet mellan Sverige och de tre övriga nordiska länderna än som skulle föreligga enbart genom anslutningen till den nyss omnämnda fakultativa klausulen.

I det mellan Sverige och Finland undertecknade avtalet har givits uttryck åt en regel, som även utan särskilt stadgande självfallet skulle gälla, nämligen att det står parterna fritt att, om de äro därom ense, innan en rättstvist hänskjutes till den fasta mellanfolkliga domstolen, underställa densamma förlikningsförfarande enligt ovannämnda den 27 juni 1924 avslutade förlikningsavtal.

Beträffande tvister, i fråga om vilka enligt gällande överenskommelser särskilt förfarande har föreskrivits, skola bestämmelserna i dessa överenskommelser vara att iakttaga.

Alla *andra tvister* än de i art. 1 angivna skola, sedan de först varit föremål för förlikningsförfarande i enlighet med bestämmelserna i 1924 års förlikningskonventioner mellan de fyra nordiska länderna utan att därigenom hava vunnit sin lösning, enligt art. 2 hänskjutas till ett i följande artiklar närmare angivet skiljedomsförfarande, som innebär, att avgörandet tillkommer en för varje särskilt fall tillsatt skiljedomstol. Tvister av denna art skola avgöras enligt grundsatserna för rätt och billighet.

I art. 2 avsedd särskild skiljedomstol skall, om annan överenskommelse ej träffas mellan parterna, tillsättas i enlighet med bestämmelserna i avdelning IV, kap. II av Haagkonventionen den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister. I huvuddrag angiva dessa bestämmelser, att skiljedomarna skola väljas bland de personer, vilka finnas uppförda å förteckningen över medlemmar av den permanenta skiljedomstolen i Haag, samt att, om parterna ej kunna enas om den särskilda skiljedomstolens sammansätt-

ning, vardera parten utser två skiljedomare och de av parterna sålunda utsedda skiljedomarna gemensamt välja ordförande.

I fråga om själva skiljedomsförfarandet skola enligt art. 4 bestämmelserna i avdelning IV, kap. III, av nämnda Haagkonvention lända till efterrättelse, i den mån parterna ej annorlunda överenskomma. Enligt de åsyftade bestämmelserna gäller att vid tvist skall upprättas ett särskilt skiljeavtal angivande tvistens föremål m. m. Om sådant skiljeavtal ej undertecknats inom sex månader efter det ena parten till den andra framfört yrkande om tvists hänskjutande till skiljedom, skall skiljeavtal på yrkande av endera parten fastställas i den ordning, som föreskrives i art. 53 och 54 av Haagkonventionen respektive, enligt avtalet med Finland, av skiljedomstolen. De hänvisningar till Haagkonventionens bestämmelser, som finnas intagna i konventionerna angående fredligt avgörande av tvister, skola vara tillämpliga de fördragsslutande parterna emellan även för det fall, att Haagkonventionen frånträtts av någondera parten.

Skiljedomstolen skall äga befogenhet att på endera partens yrkande angiva de förberedande åtgärder, som må vara att vidtaga för skyddande av denna parts rätt. Erforderliga anvisningar för skiljedomens verkställande skola intagas i själva utslaget (artiklarna 5 och 6).

Art. 7 föreskriver att beträffande frågor, som enligt lagstiftningen i det land, mot vilket yrkande framställs, skola avgöras av domstol, vederbörande part icke kan påfordra, att skiljedomsförfarande kommer till användning förrän genom sakens behandling vid domstol slutligt utslag avkunnats. Sakens hänskjutande till dom eller skiljedom skall, sedan utslaget fallit, ske enligt traktaten med Norge inom sex månader, enligt traktaterna med Danmark och Finland inom ett år. Denna artikel återgiver, liksom den följande, i de av Sverige avslutade förliknings- och skiljedomsavtalen gängse bestämmelser.

Parternas skyldigheter med hänsyn till skiljedomsförfarandet behandlas i art. 9 vari stadgas, att de under tvists handläggning skola undvika varje åtgärd, som kan motverka verkställandet av dom eller skiljedom, och efter tro och heder ställa sig domen eller skiljedomen till efterrättelse.

Tvister angående tolkningen eller fullgörandet av dom eller skiljedom skola enligt art. 10, då ej annorlunda bestämts, avgöras av den domstol, som avkunnat utslaget.

Konventionerna skola gälla för en tid av tjugo år, räknat från dagen för ratifikationernas utväxlande. Om de ej uppsagts senast två år före utgången av angivna period, skola de med två års uppsägning fortforts gälla för ytterligare perioder av tjugo år.

I de vid avtalen fogade protokollen vid undertecknandet fastslås, att förlikningskonventionerna av den 27 juni 1924 skola äga giltighet, så länge de ifrågasvarande konventionerna angående fredligt avgörande av tvister förbliva gällande.

Slutligen må framhållas att, ehuru uttrycklig bestämmelse därom ej upptagits i texterna, avtalen givetvis äro tillämpliga jämväl i fråga om konflikter, som hava sitt opphov i omständigheter, tillkomna före avtalens avslutande.

De konventioner, för vilkas innehåll jag nu redogjort, innefatta, såsom av den lämnade översikten framgår, en fullständig och förbehållslös reglering av alla tvister i förhållandet mellan Sverige samt de tre närliggande nordiska länderna.

Räckvidden av de sålunda träffade bestämmelserna framstår tydligt vid en återblick på de senare årens utveckling å skiljedomsavtalens område.

De skiljedomsavtal, vilka kommo till stånd i anslutning till Haagkonventionerna av år 1899 och 1907, innehöllo i regel det förbehållet, att skiljedom ej skulle tillämpas om invändning framställdes att tvist berörde fördragsslutande parts oavhängighet, integritet eller vitala intressen. Då det dessutom i allmänhet tillkom part att själv avgöra, huruvida i det särskilda fallet en tvist hade dylik karaktär, kunde alltså praktiskt taget endera parten ensidigt undandra sig ett från dess sida ej önskat skiljedomsförfarande. Det är uppenbart, att ett så starkt hävdande av den egna statens suveränitet måste göra den reella betydelsen av dessa äldre avtal tvivelaktig, och detta särskilt i konflikter av mera allvarlig art. I skiljedomsavtalen med Norge av 1905 och med Danmark av 1908 har emellertid stadgats, att vederbörande part visserligen äger själv avgöra, huruvida tvist berör landets oavhängighet eller integritet, men att skiljedomstolen bedömer en invändning att tvisten berör ena partens vitala intressen.

Med upprättandet av den fasta mellanfolkliga domstolen skapades en fast rättslig instans för avgörande av tvister stater emellan, och genom bestämmelserna i art. 36 i stadgan för nämnda domstol underlättades utbredningen av principen om obligatoriskt skiljedomsförfarande i rättstvister. Härmed erhöi skiljedomsidén ökad praktisk betydelse. I ett stort antal under de senare åren tillkomna avtal om förliknings- och skiljedomsförfarande har i överensstämmelse härmed den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet i rättstvister uttryckligen fastslagits, och detta även i avtal ingångna av stater, vilka ännu ej definitivt anslutit sig till den ifrågavarande s. k. fakultativa klausulen i art. 36 av domstolsstadgan.

I fråga om förfarande i intressetvister kan något fullt enhetligt system ännu ej sägas föreligga, vilket delvis förklaras av att uppfattningen om den principiella skillnaden mellan förfarandet i tvister av rättslig art och i intressetvister först på senare tid vunnit allmännare anslutning. Även i nyare, vittgående avtal förekommer emellertid att rätts- och intressetvister behandlas likartat. Den mellan Schweiz och Italien i september 1924 avslutade förliknings- och skiljedomsstraktaten föreskriver sålunda undantagslöst obligatoriskt förfarande inför den fasta mellanfolkliga domstolen i såväl rättsliga tvister som i intressetvister. Gränsen mellan dessa båda slag av tvister markeras här, då instansen är densamma, av bestämmelsen att tvister av icke-juridisk beskaffenhet skola avgöras enligt billighet (*ex aequo et bono*). Däremot stadgas i den mellan Schweiz och Polen i mars 1925 avslutade förliknings- och skiljedomsstraktaten att intressetvister skola hänskjutas till avgörande inför en i det särskilda fallet konstituerad skiljedomstol, tillsatt i enlighet med bestämmelserna i 1907 års Haagkonvention. Enligt denna traktat kommer emellertid skiljedomsförfaran-

det ej till användning i fråga om tvister, som enligt internationell rätt höra under endera statens uteslutande behörighet, varigenom en betydande grupp av intressetvister äro undandragna skiljedomsförfarande. Vid eventuell meningskiljaktighet, huruvida tvist kan anses höra under statens uteslutande behörighet, skall avgörandet tillkomma den fasta mellanfolkliga domstolen. Ännu en annan form för reglerandet av intressekonflikter har slutligen anlåtats i de i Locarno avtalade skiljedomsfördragen mellan Tyskland samt Belgien, Frankrike, Polen och Tjeckoslovakien, vilka fördrag den 1 december 1925 undertecknats i London. I dessa fördrag stadgas, att intressetvister skola behandlas av en permanent förlikningsnämnd för undersökning och medling. Skulle de ej därigenom bringas till lösning, kunna de hänskjutas till Nationernas förbunds råd i och för handläggning enligt art. 15 i förbundsakten.

Det i de föreliggande nordiska avtalen valda systemet har förut kommit till användning i det mellan Frankrike och Schweiz den 6 april 1925 undertecknade skiljedomsavtalet.

Frågan om intressetvisters hänskjutande till bindande avgörande genom skiljedom har bl. a. gjorts till föremål för en utredning i det betänkande, som den 21 december 1918 avgavs av den av Kungl. Maj:t tillsatta kommittén bestående av presidenten Marks von Würtemberg, friherre Th. Adelswärd och nuv. envoyén O. Ewerlöf med uppgift att under samarbete med motsvarande kommittéer, som kunde bliva tillsatta i Norge och Danmark, fullfölja det förberedande arbetet för tillvaratagandet av de neutrala staternas intressen vid eller efter världskrigets slut m. m.

I betänkandet yttras bl. a.:

»Icke alla mellanfolkliga tvister äro av beskaffenhet att kunna lösas på grundvalen av rättsprinciper. Folkkrätten har ännu ej nått den ståndpunkt, att sådant vore möjligt. Vål hava i senare tid, framför allt kanske tack vare de bägge Haag-konferenserna, de folkrättsliga grundsatserna utvecklats och utformats i beaktansvärd omfattning, och trots de i viss mån nedslående erfarenheter världskriget lämnat i fråga om helgden av antagna principer på det internationella området torde det kunna förväntas, att det mesta av vad som en gång blivit vunnit åt det internationella rättslivet kommer att varaktigt därmed införlivas, ävensom att den internationella rätten under en närmare framtid kommer att ytterligare väsentligt utbyggas. Men den fullt genomförda reglering av den materiella rätten, som äger rum inom kulturstaterna och som gör det möjligt att inom varje stat framvinga lösning på rättslig väg av tvister, som ej annorlunda kunna biläggas, torde ej inom en överskådlig framtid vara att påräkna på det internationella området och överhuvud knappast vara förenlig med de suveränitetskrav, som de flesta stater kunna förväntas i det längsta vilja upprätthålla.

Särskilt bör ihågkommas, att, medan varje inre rättsordning huvudsakligen avser bevarande av bestående rättsförhållanden, en dylik konservativ princip icke i samma grad låter sig upprätthållas på det mellanfolkliga området, där omständigheternas makt oftare kräver förändring eller närmare reglering av bestående förhållanden. Tvistefrågor, sådana som de särskilt under senaste tid aktuella, om statsbildningar eller territorialförskjutningar, som påkallas av nationella strömningar, om invandring av främmande folkelement, om företräde till kolonisationsområden eller till annat herrelöst land, låta sig ej lösas på

grundvalen av erkända folkrättsnormer. Lösningen måste här ofta bero på överbägganden av mer eller mindre politisk art. Vad det gäller är ej att efter någorlunda allmängiltiga grunder bedöma vad som är rätt, utan att med hänsyn tagen till föreliggande omständigheter av skiftande art avväga motsatta intressen och träffa ett avgörande, som från lämplighets- och billighetssynpunkt -- stundom även från den allmänna politiska situationens synpunkt -- kan anses vara ägnat att bäst lösa tvisten. En dylik uppgift kräver av den eller de skiljedomare, åt vilka avgörandet skall anförtros, en sällsynt stor auktoritet, vidsynthet och frihet från ensidiga nationella hänsyn. Det kan knappast påräknas, att, när det gäller att utse skiljedomare i frågor av denna art, önskvärd enighet i fråga om personvalet skall kunna uppnås mellan de tvistande parterna. I brist varav valet måste läggas i tredje mans hand eller ankomma på något slags lottning. Även bortsett härifrån kan det näppeligen förutsättas, att staterna mer allmänt skola vara benägna att i här avsedda intressetvister binda sig vid ett tämligen oberäkneligt avgörande, helst som dessa tvister ofta näro äro av den allra största betydelse för de tvistande. Betvivlas må ock, huruvida det vore klokt att ens eftersträva dylika fullt förbehållslösa skiljedomsavtal mellan en större krets av stater och därmed utsätta sig för den nära till hands liggande risken av deras brytande, till betänkligt förfång för skiljedomsprincipen i det hela.

De betänkligheter, som nu gjorts gällande mot undantagslösa skiljedomsavtal, äga visserligen icke samma giltighet för alla stater. För de mindre, vilkas möjlighet att på politisk väg hävda sin ståndpunkt är starkt begränsad, och särskilt för stater, vilka i likhet med de skandinaviska befinna sig i en situation, som i det hela motsvarar deras önsknings, kan med skäl ifrågasättas, huruvida icke, därest ett förbehållslöst avtal om tvisters avgörande på rättslig väg står till buds, ett sådant erbjuder överbäggande fördelar. Vad som enligt den svenska kommitténs åsikt vore utsiktslöst och måhända även i övrigt mindre välbetänkt, vore att eftersträva en allmän överenskommelse om rättsligt avgörande av alla slags mellanfolkliga tvister.»

Redan 1918 års kommitté har alltså funnit, att inbördes förbehållslösa avtal om tvisters avgörande på rättslig väg skulle för stater i de skandinaviska ländernas ställning erbjuda överbäggande fördelar. Den uppfattning som därmed uttalas torde endast vinna bekräftelse genom den starka utveckling, som skiljedomsprincipen under de senaste åren tagit.

De med Norge, Danmark och Finland förda förhandlingarna hava också bekräftat, att förhållandet mellan Nordens länder nått en sådan stadga och uppbäres av en så uppriktig samförståndsvilja, att förutsättningarna för avslutande av förbehållslösa avtal om skiljedomsförfarande dessa länder emellan föreligga. De nyligen undertecknade avtalen synas stå i bästa överensstämmelse med de traditioner på folkrättens område, för vilka de nordiska staterna sökt verka.

I anslutning till vad jag sålunda anfört får jag hemställa,

att Kungl. Maj:t måtte i proposition äska riksdagens godkännande av ifrågavarande med Norge, Danmark och Finland undertecknade konventioner angående fredligt avgörande av tvister jämte de till konventionerna hörande protokollen vid undertecknandet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemstäl-
lan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förord-
nar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta
protokoll utvisar skall till riksdagen avlätas.

Ur protokollet:

Carl Cederlöf.

Bilaga A.

Konvention mellan Sverige och Norge angående fredligt avgörande av tvister.

Hans Majestät Konungen av Sverige och Hans Majestät Konungen av Norge, vilka äro besjälade av önskan att främja strävandena till avgörande på fredlig väg av mellanstatliga tvister, hava i detta syfte överenskommit att i anslutning till den konvention angående upprättandet av en fast undersöknings- och förlikningsnämnd, som ingåtts mellan de båda rikena den 27 juni 1924, avsluta en konvention angående fredligt avgörande av tvister och hava till Sina fullmäktige för avslutandet av en sådan konvention utsett:

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Sin Envoyé extraordinaire och Ministre plénipotentiaire i Oslo, Torvald Magnusson Höjer, och

Hans Majestät Konungen av Norge:

Sin stats- och utrikesminister Johan Ludwig Mowinckel;

vilka, därtill vederbörligen be- myndigade, överenskommit om följande bestämmelser:

Artikel 1.

Uppstår mellan de fördrags- slutande parterna rättstvist, som

Konvensjon mellem Norge og Sverige angående fredelig avgjørelse av tvister.

Hans Majestet Norges Konge og Hans Majestet Kongen av Sverige, som er besjelet av ønsket om å fremme bestrebelsene for avgjørelse av mellemfolkelige tvister på fredelig måte, er i dette øiemed blitt enige om, i tilslutning til den konvensjon angående opprettelsen av en fast undersøkelses- og forliksnevnd som blev inngått mellem de to riker den 27. juni 1924, å avslutte en konvensjon angående fredelig avgjørelse av tvister, og har som Sine befullmektigede ved avsluttelsen av en sådan konvensjon opnevnt:

Hans Majestet Norges Konge:

Hans Majestets stats- og utenriksminister Johan Ludwig Mowinckel, og

Hans Majestet Kongen av Sverige:

Hans Majestets overordentlige sendemann og befullmektigede minister i Oslo Torvald Magnusson Höjer, hvilke, behørig befullmektigede, er kommet overens om følgende bestemmelser:

Artikkel 1.

Opstår der mellem de Kontra- herende Parter rettvist som kan

är hänförlig till någon av de i art. 36 mom. 2 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen angivna kategorier, och som icke kunnat lösas på diplomatisk väg, skall den hänskjutas till avgörande inför nämnda domstol i enlighet med bestämmelserna i sagda stadga.

Tvister, för vilkas lösande de fördragsslutande parterna genom andra mellan dem gällande överenskommelser förbundet sig att anlita ett särskilt doms- eller skiljedomsförfarande, skola behandlas enligt bestämmelserna i dessa överenskommelser.

Meningsskiljaktighet rörande tolkningen av förevarande konvention skall avgöras av den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 2.

De fördragsslutande parterna förplikta sig att till skiljedomsförfarande jämlikt nedanstående bestämmelser hänskjuta alla andra än de i art. 1 omnämnda tvister, dock först sedan de underkastats det i konventionen den 27 juni 1924 angående upprättandet av en fast undersöknings- och förlikningsnämnd omhandlade undersöknings- och förlikningsförfarande utan att därigenom hava vunnit sin lösning.

Parterna äro ense om att de tvister, som avses i förevarande artikel, skola avgöras efter grundsatserna för rätt och billighet.

Artikel 3.

Därest parterna ej annorlunda överenskomma, skall skiljedomsstol för behandling av tvist jämlikt art. 2 i denna konvention tillsättas i enlighet med bestäm-

henföres til nogen av de slags tvister som er omhandlet i art. 36, 2. ledd i vedtektene for den Faste Mellemfølkkelige Domstol, og som ikke har kunnet løses på diplomatisk vei, skal den henskytes til avgjørelse av den nevnte domstol overensstemmende med forskriftene i de nevnte vedtekter.

Tvister som de Kontraherende Parter ved andre mellem dem gjeldende overenskomster har forpliktet sig til å løse ved en særskilt doms- eller voldgiftsbehandling, skal behandles efter bestemmelsene i disse overenskomster.

Meningsforskjell angående fortolkningen av nærværende konvensjon skal avgjøres av den Faste Mellemfølkkelige Domstol.

Artikkel 2.

De Kontraherende Parter forplikter sig til å henskyte til voldgiftsbehandling overensstemmende med de følgende bestemmelser alle andre enn de i artikkel 1 nevnte tvister, dog først efter at de har vært underkastet den undersøkelses- og forliksbehandling som er omhandlet i konvensjonen av 27. juni 1924 angående opprettelse av en fast undersøkelses- og forliksnevnd, uten derigjennem å ha opnådd løsning.

Partene er enige om at de tvister som omhandles i nærværende artikkel, skal avgjøres efter grundsetningene for rett og billighet.

Artikkel 3.

Hvis Partene ikke er kommet overens om noget annet, skal en voldgiftsrett til behandling av tvist efter artikkel 2 i denne konvensjon sammensettes over-

melserna i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörandet på fredlig väg av internationella tvister, avdelning IV, kap. II.

Artikel 4.

I den mån parterna i fråga om skiljedomsförfarandet ej annorlunda överenskomma, skola bestämmelserna i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörandet på fredlig väg av internationella tvister, avdelning IV, kap. III, därvid lända till efterrättelse.

Därest sådant skiljeavtal, som avses i sagda Haag-konvention, ej undertecknats inom sex månader efter det ena parten till den andra framfört yrkande om tvists hänskjutande till skiljedom, skall skiljeavtal på yrkande av endera parten fastställas i den ordning, som föreskrives i artiklarna 53 och 54 av nämnda Haag-konvention.

I de fall, då förevarande konvention hänvisar till bestämmelserna i Haag-konventionen, skola dessa bestämmelser tillämpas parterna emellan även för det fall, att båda eller endera frånträtt sistnämnda konvention.

Artikel 5.

Skiljedomstolen äger på endera partens yrkande ange de förberedande åtgärder, som böra vidtagas till skyddande av denna parts rätt, försåvitt dessa åtgärder kunna vidtagas på administrativ väg.

Artikel 6.

Skiljedomenskall, när anledning därtill förefinnes, innehålla an-

ensstemmende med reglerna i titel IV, kap. II i Haagkonvensjonen av 18. oktober 1907 angående avgjörelse av internationella tvister på fredelig måte.

Artikkel 4.

I den utstrekning Partene ikke har truffet annen bestemmelse angående voldgiftsbehandlingen, skal reglene i titel IV, kap III i Haagkonvensjonen av 18. oktober 1907 angående avgjörelse av internasjonale tvister på fredelig måte komme til anvendelse.

Hvis en sådan voldgiftsavgift som er omhandlet i den nevnte Haagkonvensjon, ikke er undertegnet innen seks måneder etterat den ene Part overfor den annen Part har fremført anmodning om at tvisten henskytes til voldgift, skal voldgiftsavgiften på anmodning av en av Partene fastsettes på den måte som er foreskrevet i artiklene 53 og 54 i den nevnte Haagkonvensjon.

I de tilfelle nærværende konvensjon henviser til bestemmelserne i Haagkonvensjonen, skal disse bestemmelser få anvendelse mellem Partene også i tilfelle av at begge Parter eller en av dem har fratrukket den sistnevnte konvensjon.

Artikkel 5.

Voldgiftsretten skal på bebjæring av en av Partene angi de forberedende forholdsregler som bør tas for å beskytte denne Parts rett, forsåvitt disse forholdsregler kan tas på administrativ vei.

Artikkel 6.

Voldgiftskjendelsen skal, når der finnes anledning til det, inne-

visning rörande sättet för dess verkställande, särskilt rörande de tidsfrister, som därvid skola iakttagas.

Artikel 7.

Beträffande frågor, som enligt lagstiftningen i det land, mot vilket yrkande framställes, skola avgöras av domstol, varmed här avses jämväl förvaltningsdomstol, kan vederbörande part icke påfordra, att det i art. 1 eller 2 avsedda förfarande kommer till användning förrän genom sakens behandling vid domstol slutligt utslag avkunnats. I så fall skall tvistens hänskjutande till dom eller skiljedom ske senast sex månader efter sådant utslag.

Artikel 8.

Har i dom eller skiljedom förklarats, att ett beslut eller en åtgärd av domstol eller annan myndighet i ena staten helt eller delvis står i strid med folkrätten, och kunna enligt denna stats författning följderna av beslutet eller åtgärden icke helt eller delvis undanröjas, så äro parterna ense om att den förfördelade parten i domen eller skiljedomsutslaget må tillerkännas lämplig gottgjörelse på annat sätt.

Artikel 9.

De fördragsslutande parterna förbinda sig att under pågående doms- eller skiljedomsförfarande i möjligaste mån undvika varje åtgärd, som kan motverka domens eller skiljedomens verkställande.

holde anvisning på hvorledes den skal fullbyrdes, særlig med hensyn til de tidsfrister som skal iakttas.

Artikkel 7.

Med hensyn til spørgsmål som, overensstemmende med lovgivningen i det land overfor hvilket en begjæring fremsettes, skal avgjøres av en domstol, herunder innbefattet forvaltningsdomstol, kan vedkommende Part ikke forlange at den i artikkel 1 eller 2 omhandlede fremgangsmåte får anvendelse, for sakens behandling ved domstol har ført til en endelig avgjørelse. I så fall skal tvistens henskyttelse til dom eller voldgift skje senest 6 måneder efter en sådan avgjørelse.

Artikkel 8.

Blir det i en dom eller voldgiftskjendelse fastslått at en avgjørelse eller en forføining truffet av en domstol eller annen myndighet i den ene stat helt eller delvis står i strid med folkeretten, og kan følgene av avgjørelsen eller forføiningen ifølge denne stats forfatning ikke helt eller delvis fjernes, er Partene enige om at den forurettede Part ved dommen eller voldgiftskjendelsen kan tilkjennes passende godtgjørelse på annen måte.

Artikkel 9.

De Kontraherende Parter forplikter sig til under pågående doms- eller voldgiftsbehandling såvidt mulig å undgå enhver foranstaltning som kan motvirke fullbyrdelsen av dommen eller voldgiftskjendelsen.

Parterna skola efter tro och heder ställa sig domen eller skiljedomen till efterrättelse.

Artikel 10.

Tvister, som må uppstå mellan parterna angående tolkningen eller utförandet av dom eller skiljedom, skola, därest ej annorlunda bestämts, underkastas avgörande av den domstol, som avkunnat domen eller skiljedomen.

Artikel 11.

Denna konvention skall ratificeras, för Sveriges del av Hans Majestät Konungen av Sverige under förutsättning av svenska riksdagens bifall, och för Norges del av Hans Majestät Konungen av Norge under förutsättning av norska stortingets bifall. Ratifikationerna skola utväxlas i Stockholm.

Artikel 12.

Denna konvention träder i kraft å dagen för ratifikationernas utväxlande och ersätter därvid skiljedomskonventionen den 26 oktober 1905. Den gäller för en tid av tjugo år, räknat från förstnämnda dag. Därest den ej senast två år före utgången av nämnda tidrymd blivit uppsagd, skall den gälla för ytterligare tjugo år, och skall den allt framgent anses förlängd för tidrymder av tjugo år, om den icke minst två år före utgången av närmast föregående tjugoårsperiod blivit uppsagd.

Tvist, som vid utlöpet av konventionens giltighetstid är föremål för doms- eller skiljedomsförfarande på grund av denna konvention, skall slutbehandlas i

Partene skal på tro og love rette sig efter dommen eller voldgiftskjendelsen.

Artikkel 10.

Tvister som måtte opstå mellem Partene angående fortolkningen eller fullbyrdelsen av dommen eller voldgiftskjendelsen skal, i mangel av annen bestemmelse, underkastes avgjørelse av den rett som har avsagt dommen eller voldgiftskjendelsen.

Artikkel 11.

Denne konvensjon skal ratifiseres, for Norges vedkommende av Hans Majestet Norges Konge under forutsetning av det norske Stortings samtykke, og for Sveriges vedkommende av Hans Majestet Kongen av Sverige under forutsetning av den svenske Riksdags samtykke. Ratifikasjonene skal utveksles i Stockholm.

Artikkel 12.

Denne konvensjon trer i kraft den dag ratifikasjonene blir utvekslet og avløser ved sin ikrafttreden voldgiftskonvensjonen av 26. oktober 1905. Den gjelder for en tid av tyve år regnet fra den førstnevnte dag. Hvis den ikke blir opsagt senest to år før utløpet av dette tidsrum, skal den gjelde for ytterligere tyve år, og den skal fremdeles anses forlenget for perioder på tyve år, hvis den ikke blir opsagt minst to år før utløpet av den nærmest foregående tyveårsperiode.

Tvist som ved utløpet av konvensjonens gyldighetstid er gjensstand for doms- eller voldgiftsbehandling efter denne konvensjon, skal sluttbehandles overens-

enlighet med konventionens bestämmelser.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat detta avtal och försett det med sina sigill.

Som skedde i två exemplar i Oslo den 25 november 1925.

TORVALD HÖJER.
(L. S.)

stemmende med konvensjonens bestämmelser.

Til bekreftelse herav har de befullmektigede undertegnet denne konvensjon og forsynt den med sine segl.

Utfærdiget i to eksemplarer i Oslo den 25 november 1925.

JOH. LUDV. MOWINCKEL.
(L. S.)

Protokoll vid undertecknandet.

I samband med undertecknandet denna dag av en konvention mellan Sverige och Norge angående fredligt avgörande av tvister hava undertecknade, därtill behörigen befullmäktigade, överenskommit, att konventionen av den 27 juni 1924 angående upprättandet av en fast undersöknings- och förlikningsnämnd skall, oavsett bestämmelserna i sistnämnda konventions artikel 18, äga giltighet så länge som den i dag undertecknade konventionen angående fredligt avgörande av tvister förbliver gällande.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat detta protokoll och försett det med sina sigill.

Som skedde i två exemplar i Oslo den 25 november 1925.

TORVALD HÖJER.
(L. S.)

Undertegningsprotokoll.

I förbindelse med undertegning idag av en konvensjon mellem Norge og Sverige angående fredelig avgjørelse av tvister, er de undertegnede, behørig befullmektigede, kommet overens om at konvensjonen av 27. juni 1924 angående oprettelsen av en fast undersøkelses- og forliksnevnd, uansett bestemmelsene i sistnevnte konvensjons artikkel 18, skal gjelde sålenge den idag undertegnede konvensjon angående fredelig avgjørelse av tvister er i kraft.

Til bekreftelse herav har de befullmektigede undertegnet denne protokoll og forsynt den med sine segl.

Utfærdiget i to eksemplarer i Oslo den 25 november 1925.

JOH. LUDV. MOWINCKEL.
(L. S.)

Bilaga B.

Konvention mellan Sverige och Danmark angående fredligt avgörande av tvister.

Hans Majestät Konungen av Sverige och Hans Majestät Konungen av Danmark och Island, vilka äro besjälade av önskan att främja strävandena till avgörande på fredlig väg av mellanstatliga tvister, hava i detta syfte överenskommit att i anslutning till den konvention angående upprättandet av en fast undersöknings- och förlikningsnämnd, som ingåtts mellan Sverige och Danmark den 27 juni 1924, avsluta en konvention angående fredligt avgörande av tvister och hava till Sina fullmäktige för avslutandet av en sådan konvention utsett:

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Sin Minister för Utrikes Ärendena, Hans Excellens Bo Östen Undén, och

Hans Majestät Konungen av Danmark och Island:

Sin Envoyé extraordinaire och Ministre plénipotentiaire i Stockholm, Erik Scavenius, vilka, därtill vederbörligen bemyndigade, överenskommit om följande bestämmelser:

Artikel 1.

Uppstår mellan Sverige och Danmark rättstvist, som är hän-

Konvention mellem Danmark og Sverige angaaende fredelig Afgørelse af Tvistigheder.

Hans Majestæt Kongen af Danmark og Island og Hans Majestæt Kongen af Sverige, som er besjælet af Ønsket om at fremme Bestræbelserne for Afgørelse ad fredelig Vej af mellemfolkelige Tvistigheder, er i dette Øjemed kommet overens om i Tilslutning til den Konvention om Oprettelse af et staaende Undersøgelses- og Forligsnævn, som blev indgaaet mellem Danmark og Sverige den 27. Juni 1924, at afslutte en Konvention angaaende fredelig Afgørelse af Tvistigheder og har til deres Befuldmægtigede til at afslutte en saadan Konvention udnævnt:

Hans Majestæt Kongen af Danmark og Island:

Herr Erik Scavenius, Hans Majestæts overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister i Stockholm, og

Hans Majestæt Kongen af Sverige:

Hans Excellence Bo Östen Undén, Hans Majestæts Udenrigsminister, som med behørig Bemyndigelse er kommet overens om følgende Bestemmelser:

Artikel 1.

Retstvistigheder, som maatte opstaa mellem Danmark og Sve-

förlig till någon av de i art. 36 mom. 2 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen angivna kategorier, och som icke kunnat lösas på diplomatisk väg, skall den hänskjutas till avgörande inför nämnda domstol i enlighet med bestämmelserna i sagda stadga.

Tvister, för vilkas lösande de fördragsslutande parterna genom andra mellan dem gällande överenskommelser förbundit sig att anlita ett särskilt doms- eller skiljedomsförfarande, skola behandlas enligt bestämmelserna i dessa överenskommelser.

Meningsskiljaktighet rörande tolkningen av förevarande konvention skall avgöras av den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 2.

De fördragsslutande parterna förplikta sig att till skiljedomsförfarande jämlikt nedanstående bestämmelser hänskjuta alla andra än de i art. 1 omnämnda tvister, dock först sedan de underkastats det i konventionen den 27 juni 1924 angående upprättandet av en fast undersöknings- och förlikningsnämnd omhandlade undersöknings- och förlikningsförfarande utan att därigenom hava vunnit sin lösning.

Parterna äro ense om att de tvister, som avses i förevarande artikel, skola avgöras efter grundsatserna för rätt och billighet.

Artikel 3.

Därest parterna ej annorlunda överenskomma, skall skiljedomsstol

rige, og som kan henføres til nogen af de i Artikel 36, 2. Stk. i Statutten for den faste mellemfolkelige Domstol nævnte Arter, skal, saafremt de ikke har kunnet løses ad diplomatisk Vej, henvises til Afgørelse af nævnte Domstol i Henhold til Bestemmelserne i den omhandlede Statut.

Tvistigheder, som de kontraherende Parter ved andre mellem dem gældende Overenskomster har forpligtet sig til at løse gennem Anvendelsen af en særlig Behandling ved Domstol eller Voldgiftsret, skal behandles i Henhold til Bestemmelserne i disse Overenskomster.

Meningsforskelligheder vedrørende Fortolkningen af denne Overenskomst skal afgøres af den faste mellemfolkelige Domstol.

Artikel 2.

De kontraherende Parter forpligter sig til at henvise til Voldgiftsbehandling ifølge nedenstaaende Bestemmelser alle andre end de i Artikel 1 nævnte Tvistigheder, dog først efter at de i Medfør af Konventionen af 27. Juni 1924 angaaende Oprettelsen af et staaende Undersøgelses- og Forligsnævn er blevet gjort til Genstand for en Undersøgelses- og Forligsbehandling uden derigenom at have fundet deres Løsning.

Parterne er enige om, at de Tvistigheder, som omhandles i denne Artikel, skal afgøres efter Grundsetningerne for Ret og Billighed.

Artikel 3.

Forsaaavidt Parterne ikke træffer anden Overenskomst, skal Vold-

för behandling av tvist jämlikt art. 2 i denna konvention till-sättas i enlighet med bestämmelserna i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörandet på fredlig väg av internationella tvister, avdelning IV, kap. II.

Artikel 4.

I den mån parterna i fråga om skiljedomsförfarandet ej annorlunda överenskomma, skola bestämmelserna i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörandet på fredlig väg av internationella tvister, avdelning IV, kap. III, därvid lända till efterrättelse.

Därest sådant skiljeavtal, som avses i sagda Haag-konvention, ej undertecknats inom sex månader efter det ena parten till den andra framfört yrkande om tvists hänskjutande till skiljedom, skall skiljeavtal på yrkande av endera parten fastställas i den ordning, som föreskrives i artiklarna 53 och 54 av nämnda Haag-konvention.

I de fall, då förevarande konvention hänvisar till bestämmelserna i Haag-konventionen, skola dessa bestämmelser tillämpas parterna emellan även för det fall, att båda eller endera frånträtt sistnämnda konvention.

Artikel 5.

Skiljedomsstolen äger på endera partens yrkande angiva de förberedande åtgärder, som böra vidtagas till skyddande av denna parts rätt, försävt dessa åtgär-

giftsretten til Behandling af Tvistigheder ifølge Artikel 2 i denne Overenskomst nedsættes i Overensstemmelse med Bestemmelserne i Afsnit IV, Kapitel II i Haagerkonventionen af 18. Oktober 1907 til Afgørelse ad fredelig Vej af mellemfolkelige Tvistigheder.

Artikel 4.

I det Omfang, Parterne ikke har truffet anden Bestemmelse angaaende Behandling ved Voldgift, skal Bestemmelserne i Afsnit IV, Kapitel III i Haagerkonventionen af 18. Oktober 1907 til Afgørelse ad fredelig Vej af mellemfolkelige Tvistigheder komme til Anvendelse.

Saafremt saadan Voldgiftsaftale som omhandlet i den nævnte Haagerkonvention ikke undertegnes inden 6 Maaneder, efter at den ene Part overfor den anden har fremsat Begæring om Tvistighedens Henvisning til Voldgift, skal Voldgiftsaftalen paa Begæring af enhver af Parterne fastsættes paa den Maade, der er foreskrevet i Artiklerne 53 og 54 i den nævnte Haagerkonvention.

I de Tilfælde, hvor nærværende Konvention henviser til Bestemmelserne i Haagerkonventionen, skal disse Bestemmelser anvendes mellem Parterne ogsaa i Tilfælde af, at begge Parter eller en af dem har fratraadt den sidstnævnte Konvention.

Artikel 5.

Voldgiftsretten skal paa Begæring af en af Parterne angive de foreløbige Forholdsregler, som bør iagttages til Værn af denne Parts Retsstilling, forsaavidt dis-

der kunna vidtagas på administrativ väg.

Artikel 6.

Skiljedomen skall, när anledning därtill förefinnes, innehålla anvisning rörande sättet för dess verkställande, särskilt rörande de tidsfrister, som därvid skola iakttagas.

Artikel 7.

Beträffande frågor, som enligt lagstiftningen i det land, mot vilket yrkande framställes, skola avgöras av domstol, varmed här avses jämväl förvaltningsdomstol, kan vederbörande part icke påfordra, att det i art. 1 eller 2 avsedda förfarande kommer till användning förrän genom sakens behandling vid domstol slutligt utslag avkunnats. I så fall skall tvistens hänskjutande till dom eller skiljedom ske senast ett år efter sådant utslag.

Artikel 8.

Har i dom eller skiljedom förklarats, att ett beslut eller en åtgärd av domstol eller annan myndighet i ena staten helt eller delvis står i strid med folkrätten, och kunna enligt denna stats författning följderna av beslutet eller åtgärden icke helt eller delvis undanröjas, så äro parterna ense om att den förfördelade parten i domen eller skiljedomsutslaget må tillerkännas lämplig gottgörelse på annat sätt.

se Foranstaltningar kan träffas ad administrativ Vej.

Artikel 6.

Voldgiftsdommen skal, naar der findes Anledning dertil, indeholde en Tilkendegivelse af, hvorledes den skal bringes til Udførelse, navnlig vedrørende de Tidsfrister, som derved skal iagtages.

Artikel 7.

Hvad angaar Spørgsmaal, som i Medfør af Lovgivningen i det Land, mod hvilket Krav fremsættes, skal afgøres af Domstolene, hvorved i denne Forbindelse ogsaa forstaas Forvaltningsdomstole, kan vedkommende Part ikke forlange, at den i Artikel 1 eller 2 omhandlede Fremgangsmaade kommer til Anvendelse, forinden endelig Afgørelse er truffet gennem Sagens Behandling ved Domstolen. I dette Tilfælde skal Tvistighedens Henvisning til Dom eller Voldgift ske senest et Aar efter saadan Afgørelse.

Artikel 8.

Dersom det i en Dom eller Voldgiftskendelse erklæres, at en Beslutning eller en Foranstaltning af en Domstol eller anden Myndighed i den ene Stat helt eller delvis er i Strid med Folkeretten, og kan ifølge denne Stats Forfatning Følgerne af saadan Beslutning eller Foranstaltning ikke helt eller delvis afbødes, er Parterne enige om, at der ved Dommen eller Voldgiftskendelsen kan tilkendes den forurettede Part passende Godtgørelse paa anden Maade.

Artikel 9.

De fördragsslutande parterna förbinda sig att under pågående doms- eller skiljedomsförfarande i möjligaste mån undvika varje åtgärd, som kan motverka domens eller skiljedomens verkställande.

Parterna skola efter tro och heder ställa sig domen eller skiljedomen till efterrättelse.

Artikel 10.

Twister, som må uppstå mellan parterna angående tolkningen eller utförandet av dom eller skiljedom, skola, därest ej annorlunda bestämts, underkastas avgörande av den domstol, som avkunnat domen eller skiljedomen.

Artikel 11.

Denna konvention skall ratificeras, för Sveriges del av Hans Majestät Konungen av Sverige under förutsättning av svenska riksdagens bifall, och för Danmarks del av Hans Majestät Konungen av Danmark och Island under förutsättning av danska riksdagens bifall. Ratifikationerna skola utväxlas i Köpenhamn.

Artikel 12.

Denna konvention träder i kraft å dagen för ratifikationernas utväxlande och ersätter därvid i förhållandet mellan Sverige och Danmark skiljedomskonventionen den 17 juli 1908. Den galler för en tid av tjugo år, räknat från förstnämnda dag. Därest den ej senast två år före utgången av nämnda tidrymd blivit uppsagd, skall den gälla för ytterligare

Artikel 9.

De kontraherande Parter förpligter sig til under den stedfindende Doms- eller Voldgiftsbehandling i størst muligt Omfang at undgaa enhver Foranstaltning, som kan modvirke Doms- eller Voldgiftskendelsens Fuldbgyrdelse.

Parterne skal efterkomme den ved Dommen eller Voldgiftskendelsen truffne Afgørelse paa Tro og Love.

Artikel 10.

Twistigheder, som maatte opstaa mellem Parterne angaaende Fortolkningen eller Gennemførelsen af Dommen eller Voldgiftskendelsen skal i Mangel af anden Bestemmelse afgøres af den Ret, som har afsagt Dommen eller Voldgiftskendelsen.

Artikel 11.

Denne Konvention skal ratificeres for Danmarks Vedkommende af Hans Majestæt Kongen af Danmark og Island under Forudsætning af den danske Rigsdags Samtykke, og for Sveriges Vedkommende af Hans Majestæt Kongen af Sverige under Forudsætning af den svenske Rigsdags Samtykke. Ratifikationerne skal udveksles i København.

Artikel 12.

Denne Konvention træder i Kraft paa den Dag, Ratifikationerne udveksles, og afløser, i Forholdet mellem Danmark og Sverige, Voldgiftskonventionen af 17. Juli 1908. Den gælder for en Tid af 20 Aar regnet fra ovennævnte Dag. Saafremt den ikke bliver opsagt senest 2 Aar før Udgangen af nævnte Tidsrum, skal den gælde for yderligere 20 Aar, og

tjugo år, och skall den allt framgent anses förlängd för tidrymder av tjugo år, om den icke minst två år före utgången av närmast föregående tjugoårsperiod blivit uppsagd.

Tvist, som vid utlöpanDET av konventionens giltighetstid är föremål för doms- eller skiljedomsförfarande på grund av denna konvention, skall slutbehandlas i enlighet med konventionens bestämmelser.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat detta avtal och försett det med sina sigill.

Som skedde i två exemplar i Stockholm den 14 januari 1926.

ÖSTEN UNDÉN.
(L. S.)

skal den ogsaa fremtidig anses forlanget for Tidsrum af 20 Aar, saafremt den ikke bliver opsagt mindst 2 Aar før Udgangen af den nærmest forudgaaende Tyveaarsperiode.

Tvistigheder, som ved Udløbet af Konventionens Gyldighedstid er Genstand for Doms- eller Voldgiftsbehandling efter denne Konvention, skal færdigbehandles i Overensstemmelse med Konventionens Bestemmelser.

Til Bekræftelse heraf har de befuldmægtigede undertegnet denne Konvention og forsynet den med deres Segl.

i Udfærdiget i to Eksemplarer i Stockholm den 14 Januar 1926.

ERIK SCAVENIUS.
(L. S.)

Protokoll vid undertecknandet.

I samband med undertecknandet denna dag av en konvention mellan Sverige och Danmark angående fredligt avgörande av tvister hava undertecknade, därtill behörigen befullmäktigade, överenskommit, att konventionen av den 27 juni 1924 angående upprättandet av en fast undersöknings- och förlikningsnämnd skall, oavsett bestämmelserna i sistnämnda konventions artikel 18, äga giltighet så länge som den i dag undertecknade konventionen angående fredligt avgörande av tvister förbliver gällande.

Till bekräftelse härav hava de befullmäktigade ombuden undertecknat detta protokoll och försett det med sina sigill.

Som skedde i två exemplar i Stockholm den 14 januari 1926.

ÖSTEN UNDÉN.
(L. S.)

Undertegningsprotokol.

I Forbindelse med Undertegnelsen i Dag af en Konvention mellem Danmark og Sverige om fredelig Bilæggelse af Tvistigheder er undertegnede behørigt befuldmægtigede kommet overens om, at Konventionen af 27. Juni 1924 angaaende Oprettelsen af et fast Undersøgelses- og Forligsnævn, uanset Bestemmelserne i sidstnævnte Konventions Artikel 18, skal have Gyldighed, saalænge den i Dag undertegnede Konvention angaaende fredelig Bilæggelse af Tvistigheder forbliver i Kraft.

Til Bekræftelse heraf har de befuldmægtigede undertegnet denne Protokol og forsynet den med deres Segl.

Udfærdiget i to Eksemplarer i Stockholm den 14 Januar 1926.

ERIK SCAVENIUS.
(L. S.)

Bilaga C.

Konvention mellan Sverige och Finland angående fredligt avgörande av tvister.¹

Hans Majestät Konungen av Sverige och Republikerna Finlands President, vilka äro besjälade av önskan att främja strävandena till avgörande på fredlig väg av mellanstatliga tvister, hava i detta syfte överenskommit att i anslutning till den konvention angående upprättandet av en fast undersöknings- och förlikningsnämnd, som ingåtts mellan de båda rikena den 27 juni 1924, avsluta en konvention angående fredligt avgörande av tvister och hava till Sina fullmäktige för avslutandet av en sådan konvention utsett:

Hans Majestät Konungen av Sverige:

Sin Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire i Helsingfors, friherre C. F. H. Hamilton af Hageby, och

Republiken Finlands President:

Ministern för utrikesärendena, filosofie doktor E. N. Setälä; vilka, därtill vederbörligen be-myndigade, överenskommit om följande bestämmelser:

Artikel 1.

Uppstår mellan de fördragslutande parterna rättstvist, som är hänförlig till någon av de i art.

Convention entre la Suède et la Finlande pour le règlement pacifique des différends.

Sa Majesté le Roi de Suède et le Président de la République de Finlande, animés du désir de favoriser les efforts tendant au règlement par les voies pacifiques des différends internationaux, sont convenus à cet effet de conclure en complément de la Convention relative à l'institution d'une Commission permanente d'enquête et de conciliation, conclue par les deux Etats le 27 juin 1924, une Convention pour le règlement pacifique des différends, et ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi de Suède:

M. le Baron C. F. H. Hamilton af Hageby, son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire à Helsingki (Helsingfors), et

Le Président de la République de Finlande:

M. le Dr. E. N. Setälä, Ministre des Affaires Etrangères; lesquels, dûment autorisés à cet effet, sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier.

S'il s'élève entre les Parties Contractantes un différend d'ordre juridique rentrant dans l'une

¹ Undertecknad på svenska, finska och franska språken. I fråga om tolkning äger den franska texten vitsord.

36 mom. 2 av stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen angivna kategorier, och som icke kunnat lösas på diplomatisk väg, skall den hänskjutas till avgörande inför nämnda domstol i enlighet med bestämmelserna i sagda stadga.

Dock må tvisten, därest parterna därom överenskomma, därförinnan underkastas det i konventionen den 27 juni 1924 angående upprättandet av en fast undersöknings- och förlikningsnämnd omhandlade undersöknings- och förlikningsförfarande.

Twister, för vilkas lösande de fördragsslutande parterna genom andra mellan dem gällande överenskommelser förbundit sig att anlita ett särskilt domstols- eller skiljedomsförfarande, skola behandlas enligt bestämmelserna i dessa överenskommelser.

Meningsskiljaktighet rörande tolkningen och tillämpningen av förevarande konvention skall avgöras av den fasta mellanfolkliga domstolen.

Artikel 2.

De fördragsslutande parterna förplikta sig att till skiljedomsförfarande jämlikt nedanstående bestämmelser hänskjuta alla andra än de i art. 1 omnämnda tvister, dock först sedan de underkastats det i konventionen den 27 juni 1924 angående upprättandet av en fast undersöknings- och förlikningsnämnd omhandlade undersöknings- och förlikningsförfarande utan att därigenom hava

des catégories spécifiées à l'article 36, alinéa 2, du Statut de la Cour permanente de Justice internationale, et n'ayant pu être réglé par la voie diplomatique, il sera soumis pour jugement à la dite Cour, conformément aux dispositions du susdit statut.

Le différend pourra toutefois être soumis, préalablement, d'un commun accord entre les Parties, à la procédure d'enquête et de conciliation prévue dans la Convention du 27 juin 1924, concernant l'institution d'une Commission permanente d'enquête et de conciliation.

Les différends pour le règlement desquels les Parties Contractantes se seront engagées, par d'autres conventions en vigueur entre elles, à recourir à une procédure judiciaire ou arbitrale spéciale, seront traités conformément aux dispositions des dits arrangements.

Toute divergence de vues relative à l'interprétation et à l'application de la présente Convention sera réglée par la Cour permanente de Justice internationale.

Article 2.

Les Parties Contractantes s'engagent à soumettre à la procédure d'arbitrage, conformément aux dispositions ci-après, tous différends autres que ceux visés à l'article premier, toutefois seulement après qu'ils auront été soumis, sans avoir pu être réglés par cette voie, à la procédure d'enquête et de conciliation prévue dans la Convention du 27 juin 1924 concernant l'institution

vunnit sin lösning.

Parterna äro ense om att de tvister, som avses i förevarande artikel, skola avgöras efter grundsatserna för rätt och billighet.

Artikel 3.

Därest parterna ej annorlunda överenskomma, skall skiljedomstol för behandling av tvist jämlikt art. 2 i denna konvention till sättas i enlighet med bestämmelserna i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister, avdelning IV, kap. II.

Artikel 4.

I den mån parterna i fråga om skiljedomsförfarandet ej annorlunda överenskomma, skola bestämmelserna i Haag-konventionen den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister, avdelning IV, kap. III, därvid i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Därest sådant skiljeavtal som avses i sagda Haag-konvention ej undertecknats inom sex månader efter det ena parten till den andra framfört yrkande om tvists hänskjutande till skiljedom, skall skiljeavtal på yrkande av endera parten fastställas av skiljedomstolen.

I de fall, då förevarande konvention hänvisar till bestämmelserna i Haag-konventionen, skola dessa bestämmelser tillämpas par-

d'une Commission permanente d'enquête et de conciliation.

Les Parties conviennent que les différends visés au présent article devront être réglés suivant les principes du droit et de l'équité.

Article 3.

Sauf accord contraire des Parties, le tribunal arbitral à établir pour l'examen d'un des différends visés à l'article 2 de la présente Convention, sera constitué conformément aux dispositions du titre IV, chapitre II de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Article 4.

En tant que les Parties ne seront pas convenues du contraire, relativement à la procédure d'arbitrage, les dispositions du titre IV, chapitre III de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux seront, dans la mesure où elles s'y prêtent, applicables à la dite procédure.

Si, dans un délai de six mois à dater du jour où l'une des Parties aura adressé à l'autre une demande tendant à soumettre le différend à l'arbitrage, le compromis visé par la dite Convention de La Haye n'a pas été signé, il sera établi, à la demande de l'une des Parties, par le tribunal arbitral.

Dans les cas où la présente Convention renvoie aux dispositions de la Convention de La Haye, les dites dispositions se-

terna emellan även för det fall, att båda eller endera frånträtt sistnämnda konvention.

Artikel 5.

Skiljedomstolen äger på endera partens yrkande angiva de förberedande åtgärder, som böra vidtagas till skyddande av denna parts rätt, försåvitt dessa åtgärder kunna vidtagas på administrativ väg.

Artikel 6.

Skiljedomen skall, när anledning därtill förefinnes, innehålla anvisning rörande sättet för dess verkställande, särskilt rörande de tidsfrister, som därvid skola iakttagas.

Artikel 7.

Beträffande frågor, som enligt lagstiftningen i det land, mot vilket yrkande framställes, skola avgöras av domstol, varmed här avses jämväl förvaltningsdomstol, kan vederbörande part icke påfordra, att det i art. 1 eller 2 avsedda förfarande kommer till användning, förrän genom sakens behandling vid domstol slutligt utslag avkunnats. I så fall skall tvistens hänskjutande till domstol eller skiljedomstol ske senast ett år efter sådant utslag.

Artikel 8.

Har i dom eller skiljedom förklarats, att ett beslut eller en åt-

ront applicables entre les Parties lors même que cette dernière Convention aurait cessé d'être valable pour les deux Parties ou pour l'une d'elles.

Article 5.

A la demande de l'une des Parties, le tribunal arbitral pourra indiquer les mesures provisoires à prendre en vue de sauvegarder les droits de cette Partie, pourvu que ces mesures puissent être prises par la voie administrative.

Article 6.

La sentence arbitrale formulera, s'il y a lieu, des indications relatives au mode d'exécution de la dite sentence et notamment aux délais à observer à cet égard.

Article 7.

En ce qui concerne les questions qui, d'après la législation du pays contre lequel une demande est formée, relèvent de la compétence des tribunaux, y compris les tribunaux administratifs, la Partie intéressée ne pourra pas exiger l'application de la procédure prévue à l'article 1:er ou à l'article 2 avant qu'un jugement définitif ait été rendu par le tribunal compétent. Dans ce cas, le renvoi du différend à la procédure judiciaire ou arbitrale devra avoir lieu dans un délai d'une année au plus tard à compter de la date du jugement définitif.

Article 8.

Si la sentence judiciaire ou arbitrale déclarait qu'une décision

gärd av domstol eller annan myndighet i ena staten helt eller delvis står i strid med folkrätten, och kunna enligt denna stats författning följderna av beslutet eller åtgärden icke helt eller delvis undanröjas, äro parterna ense om att den förfördelade parten i domen eller skiljedomen må tillerkännas lämplig gottgörelse på annat sätt.

Artikel 9.

De fördragsslutande parterna förbinda sig att under pågående domstols- eller skiljedomsförfarande i möjligaste mån undvika varje åtgärd, som kan motverka domens eller skiljedomens verkställande.

Parterna skola efter tro och heder ställa sig domen eller skiljedomen till efterrättelse.

Artikel 10.

Twister, som må uppstå mellan parterna angående tolkningen eller fullgörandet av dom eller skiljedom, skola, därest ej annorlunda bestämts, underkastas avgörande av den domstol, som avkunnat domen eller skiljedomen.

Artikel 11.

Denna konvention är avfattad på svenska, finska och franska språken, och skall, i fråga om tolkningen av konventionen, den franska texten äga vitsord.

ou une mesure prise par une instance judiciaire ou toute autre autorité de l'un des deux Etats se trouve entièrement ou partiellement en opposition avec le droit international, et si le droit constitutionnel du dit Etat ne permet pas on ne permet qu'en partie d'effacer les conséquences de cette décision ou de cette mesure, les Parties conviennent qu'il devra être accordé à la Partie lésée par la sentence judiciaire ou arbitrale une satisfaction équitable d'un autre ordre.

Article 9.

Les Parties Contractantes s'engagent à s'abstenir, autant que possible, durant le cours de la procédure judiciaire ou arbitrale, de toute mesure pouvant avoir une répercussion préjudiciable à l'exécution de la sentence judiciaire ou arbitrale.

Les Parties devront se conformer de bonne foi à la sentence judiciaire au arbitrale.

Article 10.

Les contestations qui pourraient surgir entre les Parties concernant l'interprétation ou l'exécution d'une sentence judiciaire au arbitrale seront soumises, à moins qu'il n'en ait été convenu autrement, à la décision du tribunal qui a rendu la sentence.

Article 11.

La présente Convention est rédigée en langues suédoise, finnoise et française. Dans toutes les questions relatives à son interprétation, c'est le texte français qui fera foi.

Artikel 12.

Denna konvention skall ratificeras, för Sveriges del av Hans Majestät Konungen av Sverige under förutsättning av svenska riksdagens bifall.

Ratifikationerna skola utväxlas i Stockholm.

Artikel 13.

Denna konvention träder i kraft å dagen för ratifikationernas utväxlande. Den gäller för en tid av tjugo år räknat från nämnda dag. Därest den ej senast två år före utgången av nämnda tidrymd blivit uppsagd, skall den gälla för ytterligare tjugo år, och skall den allt framgent anses förlängd för tidrymder av tjugo år, om den icke minst två år före utgången av närmast föregående tjugoårsperiod blivit uppsagd.

Twist, som vid utlöandet av konventionens giltighetstid är föremål för domstols- eller skiljedomsförfarande på grund av denna konvention, skall slutbehandlas i enlighet med konventionens bestämmelser.

Till bekräftelse härav hava vederbörande fullmäktige under-tecknat denna konvention och försett densamma med sina sigill.

Som skedde i Helsingfors, i två exemplar, den 29 januari 1926.

HAMILTON.
(L. S.)

Article 12.

La présente Convention sera ratifiée, en ce qui concerne la Suède par Sa Majesté le Roi de Suède avec l'approbation du Riksdag suédois. Les ratifications seront échangées à Stockholm.

Article 13.

La présente Convention entrera en vigueur le jour de l'échange des ratifications. Elle aura une durée de vingt années, à compter du dit jour. Si elle n'est pas dénoncée deux ans au plus tard avant l'expiration de ce délai, elle demeurera en vigueur pendant une nouvelle période de vingt années et sera par la suite aussi censée prolongée chaque fois pour une période de vingt années, si elle n'est pas dénoncée deux ans au moins avant l'expiration de la dernière période.

Si, à l'expiration de la validité de la présente Convention, un différend est pendant devant une instance judiciaire ou un tribunal arbitral, en vertu de cette Convention, la procédure suivra son cours conformément aux dispositions de la Convention.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé la présente Convention et l'ont munie de leurs cachets.

Fait en double exemplaire à Helsinki (Helsingfors) le 29 janvier 1926.

E. N. SETÄLÄ.
(L. S.)

Protokoll vid undertecknandet.¹

I samband med undertecknandet denna dag av en konvention mellan Sverige och Finland angående fredligt avgörande av tvister hava undertecknade, därtill behörigen befullmäktigade, överenskommit, att konventionen den 27 juni 1924 angående upprättandet av en fast undersöknings- och förlikningsnämnd skall, oavsett bestämmelserna i sistnämnda konventions art. 18, äga giltighet så länge som den i dag undertecknade konventionen angående fredligt avgörande av tvister förbliver gällande.

Till bekräftelse härav hava vederbörande fullmäktige undertecknat detta protokoll och försett detsamma med sina sigill.

Som skedde i Helsingfors, i två exemplar, den 29 januari 1926.

HAMILTON.
(L. S.)

[Protocole de Signature.

Au moment de procéder en date de ce jour à la signature d'une Convention entre la Suède et la Finlande pour le règlement pacifique des différends, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, conviennent que la Convention du 27 juin 1924 concernant l'institution d'une Commission permanente d'enquête et de conciliation restera en vigueur, nonobstant les dispositions de l'article 18 de cette Convention, aussi longtemps que la Convention pour le règlement pacifique des différends signée en date de ce jour portera ses effets.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé le présent Protocole, qu'ils ont revêtu de leurs cachets.

Fait en double exemplaire à Helsinki (Helsingfors) le 29 janvier 1926.

E. N. SETÄLÄ.
(L. S.)

¹ Undertecknat på svenska, finska och franska språken.